

ZELEZNIČAR

Glasilo „Saveza železničarjev“
v Jugoslaviji.

Izhaja 1. in 15. v mesecu.

Nefrankirana pisma se ne spreje
majo. — Rokopisi se ne vračajo

Uredništvo in upravnništvo
se nahaja v Ljubljani, Šelenburg, II.

Naročnina:

za celo leto 40 K
za pol leta 20 „
za četrt leta 10 „
Posamezna številka K-2 K.

Štev. 1.

V Ljubljani, 15. januarja 1922.

Leto XIV.

Vsem železničarjem in poštenu javnosti!

Železničarji so po vrhovnem vodstvu koaliranih železničarskih organizacij predložili 28. novembra 1921 vladi in železniškemu ministru utemeljeno in ustno obrazloženo spomenico železničarskih zahtev, ki vsebuje sledeče točke:

a) Enkratni nabavni prispevek v višini mesečne plače z vsemi dokladami za delavstvo 30 dnevno mezdo z vsemi dokladami.

b) Plače in mezde naj se zvišajo za 50 odstotkov.

c) Ministrstvo Saobračaja naj skliče enketo, na katero povabi zastopnike koaliranih žel. organizacij, da se z njihovim sodelovanjem izdela službena pragmatika.

d) Vsi železničarji, ki so bili zaradi železničarskega štrajka odpušteni in katerim se ne more dokazati sabotaža, se imajo sprejeti zopet v službo in jim povrniti pretrpelo škodo.

Vlada je bila naprošena, da na predloženo spomenico odgovori do 15. decembra 1921. Delegati, katere so vodili poslanci **Deržič, Kopač in Gostinčar**, so se predstavili ministrstvu Saobračaja, finance in predsedniku vlade gosp. Nikoli Pašiču ter so tam ustno obrazložili **nujnost** rešitve stavljenih zahtev. Vsi kompetentni faktorji so uvidevo pritrjevali potrebi hitre rešitve. Nastala pa je vladina kriza, ki je trajala do božiča in na to krizo so se vsi odgovorni krogi izgovarjali, češ, da je vsled tega momentano nemogoče pomagati železničarjem. Pričakovali smo, in to upravičeno, da bodo naše zahteve odobrene, kakor hitro se sestane nova vlada.

Nova vlada se je sestavila 24. decembra 1921. Delegati vrhovnega vodstva so ponovno obiskali vse merodajne činitelje v vladi, da že vendar enkrat povoljno reši železničarske zahteve in da vlada nujno izvede dane obljube železničarjem. Ali kaka izpremema. O danih obljubah gospodje niso nič kaj radi slišali. Sam ministrski predsednik, ki je še pred kratkim absolutno in pozitivno odgovarjal, da se zavzame, je od svojih prejšnjih obljub na naše zahteve, je predsednik vlade obljubil, da če nastojati v vladi, da se železničarjem izplačajo kot podpora vsi neizčrpani krediti ministrstva Saobračaja iz leta 1920. in 1921. Ta obljuba je pa „Blazev žegen“, ker nikdo ne ve, kako visoki so ti neizčrpani krediti in lahko znašajo le samo kake stotine tisočakov in bi vsled tega lahko odpadlo na posameznika morda le nekaj kronic. Pa tudi dejstvo, da pripadajo neizčrpani krediti državni blagajni, kaže da te pomoči vlada ne bo dovolila poprej, dokler je finančni minister ne postavi vnovič v proračun. Ta proračun

pa pride šele sredi februarja t. l. — če ne bo zaprek, na razpravo v zbornici.

Železničarji!

Dokler vidimo na eni strani tako brezbržnost vlade, s katero naše zahteve omalovažujejo in na drugi strani, kako se železničarje in javnost vara s tem, da se lansirajo v javnost vesti, da je odobrena 13. plača za železničarje, ne moremo imeti zaupanja v to vlado. S tem je vlada dala le priliko, da so se železničarji v potrebi in dobri veri že zadolžili na ta račun brezvestnim verižnikom, obenem je ta govorica povod, da so zopet izdatno povišali cene življenskih potrebščin.

Ministrstvo Saobračaja ni dalo do danes točnega odgovora na zahteve, ki so jih predložili vaši zastopniki. In sedaj moramo javnosti pojasniti, da je položaj železničarjev za 20—50 odstotkov, pri nekaterih kategorijah nameščencev celo 100 odstotkov slabši kakor pri istih kategorijah delavcev in uradnikov pri privatnih podjetjih. Dasi je vobče znano, da je posel železniškega osebja mnogo težji in mnogo bolj nevaren kakor delavcev v drugih podjetjih, se ničesar ne zgodi. Namesto, da bi se upošteval stari princip, da so delovni in plačilni pogoji železničarjev približno za 25 odst. boljši zaradi nevarne in odgovorne službe, kakor vseh ostalih kategorij privatnih in državnih nameščencev, je pri nas postavljen ta princip na glavo. Položaj železničarjev je za več kot 25 odstotkov gorji kakor v vseh drugih podjetjih. In pri vsem tem ima vlada še drzno čelo, da se hvali z urejenim prometom.

Železničarji zahtevajo enketo, da povedo svoje potrebe pred javnostjo, minister Saobračaja pa noče ustreči tej zahtevi; železničarji zahtevajo pošteno plačo za pošteno delo, minister na to zahtevo niti ne odgovarja; železničarji zahtevajo sodelovanje pri sestavi službene pragmatike, kakršno pravico imajo drugi nameščenci; pri železničarjih se pa preide preko tega na dnevni red; pragmatika se izdeluje za štirimi stenami železniškega ministrstva.

Ustava priznava ekonomske organizacije; vse te organizacije se priznavajo — le minister Saobračaja in njegove direktije ne priznajo železničarskih organizacij.

Potrebno je, da javnost, ki pričakuje od železničarjev čudeže, vse to ve.

In ako vsled take indolence merodajnih krogov izgubimo še to malo strokovno izobraženih ljudi, ki so ostali v službi v nadi, da se izpreme razmere na železnicah, ker bodo odšli s trebuhom za

kruhom, potem je zapečaten usoda našega Saobračaja. Železničarji morajo protestirati proti onim merodajnim krogom, ki zaradi ignorance spravljajo v nevarnost eno najvažnejših ustanov naše države — promet.

Javnost ima besedo!

Otvoritev delavske zbornice v Ljubljani.

Deželni predsednik gosp. Iv. Hribar je v nedeljo dne 8. januarja t. l. otvoril Delavsko zbornico v Ljubljani. Ministrstvo za socialno skrb je zastopal inž. g. Štebi, centralno vlado g. A. Ribnikar, vodja oddelka za socialno skrb v Ljubljani in dr. Ant. Mrak, višji komisar pri del. oddelku v Ljubljani.

Gospod pokrajinski namestnik otvori sejo ter pozdravi prve zastopnike delavstva v tej za delavce tako važni zbornici. V daljšem govoru raztolmači pomen te zbornice. Končno pozivlja zastopnike delavstva na krepko sodelovanje pri konsolidaciji naše mlade države. Nato preide k prvi točki dnevnega reda: volitev predsednika Delavske zbornice.

Pred volitvijo so podali še klubovi načelniki kratke izjave, tako je podal kot prvi izjavo sodrug Čelešnik za v Strokovni komisiji za Slovenijo učlanjene organizacije, ki se glasi:

Cenjena zbornica! V imenu kluba v Strokovni komisiji za Slovenijo zedinjenih članov te zbornice podajam naslednjo izjavo: Z ustanovitvijo Delavske zbornice za Slovenijo je dobilo delavstvo in uslužbenstvo sploh forum za nastopanje svojih pravic, ki ga je zahtevalo že leta in leta. Ni popolna ta ustanova, pač pa je s to zbornico podana prilika, da delavstvo zastopa potom nje interese svojih mandatov v vseh panogah službenega, meznega in vobče socialnega razmerja. Prva naloga te zbornice bo, da izdela pravilnik in naloži kataster ter pripravi volitev, zaradi tega bo prvo delo te zbornice posvečeno organizatoričnemu delu zavoda. V drugi vrsti pa bo prevzela zbornica takoj tudi svojo pravo misijo kot pospeševalnica interesov meznega delavstva in podajala mnenja k socialni zakonodaji, posredovala v službenih in meznih sporih, pospeševala socialno zakonodajo, delavsko varstvo in zaščito delavske dece, zdravstvo, stanovanjsko vprašanje in prehrano. Klub obenem protestira proti ukinitvi mednarodno ugotovljenega osemurnega delavnika, proti nepopolni izvedbi socialnega zavarovanja, v katerem ni zapopadana cela vrsta meznih delavcev in delavk, proti samo delnemu in popolnoma nedo-

statnemu zavarovanju, proti nekvalificiranemu poslabšanju delojemalskega zastopstva v bolniškem zavarovanju, kakor tudi proti vobče neutemeljenemu zastopstvu v vseh socialno zavarovalnih zavodih, ki bi jih morali upravljati izključni interesi delojemalci ob primernem nadzorstvu državne oblasti. — **Razredno stališče kluba je oporišče našega dela.** Kljub temu pa izjavljamo, da želimo sporazumno sodelovanje vseh tu zastopanih organizacij in kategorij ročnih in duševnih delavcev, zlasti pri delu v odsekih. V tem smislu pozdravljamo ustanovitev Delavske zbornice za Slovenijo ter njene člane, od katerih pričakujemo, da bodo posvetili vse svoje moči koristim, delavstva in nameščencem.

Drugi poda izjavo gosp. Treiber za NSS in kot tretji g. Lovšin za zasebne nameščence.

Predno je prišlo do volitev zborniškega predsednika, je g. Treiber predlagal, da se seja za 10 minut prekine. Gosp. pokrajinski namestnik prekine sejo za 10 minut.

Po tem odmoru se je pričela s tajnim glasovanjem volitev predsednika. Oddanih je bilo 47 glasovnic (treh članov ni bilo navzočih), od katerih je bilo za sodr. Čobala 26, za g. Lovšina 10, 11 je bilo praznih. Gosp. pokrajinski namestnik konstatira, da je izvoljen predsednikom sodr. Melhior Čobal. ter ga vpraša, če to mesto sprejme. S. Čobal sprejme izvolitev, nakar ga g. pokrajinski namestnik prosi, da prevzame predsedstvo.

Predno gosp. pokrajinski namestnik preda predsedstvo, naznani še članom, da bo izvoljenemu predsedniku izročena svota Din 9100, katera je v proračunu za Delavsko zbornico. Proračun znaša mesečno 1300 Din in teče že od meseca junija 1921.

S. Čobal prevzame predsedstvo, nakar imenuje zapisnikarjem sodr. Čelešnika ter ga prosi, da prečita nagovor, ki ga objavimo v obliki članka. — Na to otvori debato o drugi točki dnevnega reda: volitev 10 načelnikov za posamezne stroke, ki obeneim tvorijo ožji odbor.

G. Lovšin zahteva za zasebne nameščence najmanj 2 predstavnika. Sodr. M. Žagar zahteva za novinarje, katerih organizacija je zelo razvita, posebnega predstavnika. G. Bizjak povdarja, da je za predilniško stroko, katere industrija je v Sloveniji zelo razvita, potrebno, da ima svojega predstavnika. S. Plečnik predlaga mandate še za stročne zastopnike, nakar predlaga s. Leskovšek, da bi se te volile en blok. Predsednik prekine nato sejo za 10 minut. Potem se je pričela volitev, katere izid je bil sledeči: za železničarje Lapuh iz Maribora, za rudarje Krušič iz Trbovelj, za kovinarje Jeran, Jesenice; za lesno in stavbno stroko Andrej Bradeška, Ljubljana; za usnarje in čevljarje Jagodic, Ljubljana; za živilsko stroko Leskovšek, Celje; za oblačilno industrijo Pečnik, Ljubljana; za predilnice Bizjak (nar. soc.), Litija; za grafično stroko Družovič, Maribor in za zasebne nameščence Čelešnik (soc. dem.), Ljubljana. Socialnodemokratska kandidatna lista je dobila 29 glasov, 17 glasovnic je bilo praznih.

Po določitvi dnevnice in odškodnin zborniškim članom je bila seja zaključena.

Zedinjenje strokovnih organizacij v državi.

(Konferenca v Belgradu.)

Kakor vse kaže bo leto 1922. vsaj nekoliko ublažilo poraze, katere je delavstvo zadnje čase doživelo. S trudom in muko ustvarjene delavske organizacije so leta 1919. doživele razsulo, radi katerega delavstvo toliko trpi. Čudo pri celi stvari je to, da so se dokaj edinstvene delavske organizacije razbile, ravno pri zedinjevanju.

V imenu edinstva so prihajali razni elementi med delavstvo ter so povsod, kjer so hodili, puščali za seboj globoke brazde needinstva in bratomornega boja. Je li potem čudno, če je postal delavec nezaupljiv in zbehan? Razredna zavest našega delavstva ni na potrebnih višini, vendar se že do dobrega zaveda, da ve-

lja njegova beseda le tedaj nekaj, če stoje za njo strnjene delavske vrste. Ko so prihajali k njemu razni agitatorji ter mu prigovarjali, naj se zedini še z ostalimi brati v Jugoslaviji, da bo moč še večja, jim je radostno sledil. Mesto edinstva z ostalimi brati so mu pa razbili še ono, kar je z dolgotrajnim delom ustvaril.

Kruto prevarano delavstvo ima dovolj razlogov za to, da je postalo skrajno nezaupno, da veruje le to, kar vidi.

Tega dejstva se morajo zavedati vsi oni sodrugi, ki delajo na ponovni upostavitvi ter zedinjevanju delavskih organizacij. Vsak korak, ki ga napravimo v tej smeri, je treba premisliti, treba si je zagotoviti, da organizacije pri tem delu ne bodo doživele novih pretresljajev, kar bi omajalo še ono zaupanje, ki so si ga obdržale ali s trudom pridobile.

Računati je treba tudi s tem, da naše delavstva teh stremeljenj ne bodo preje podpirale, dokler se ne prepričajo, da je stvar resno mišljena in da so ljudje, ki to delo izvršujejo res poštenjaki. Vztrajnemu delu in samozatajevanju bodo pa sledili gotovi uspehi. Najtežji je začetek, in ta je storjen s konferenco, ki je 7. in 8. januarja zborovala v Belgradu.

Kakor je bil pred par meseci položaj še tako zamotan, da smo premišljevali le o tem, na kateri strani naj z delom pričnemo, tako je ta konferenca potrdila upanje onih, ki so računali z zdravim razumom jugoslovenskega delavstva.

Konferenco je posetilo 64 zastopnikov raznih strok iz vseh krajev države. Strokovno organizirano delavstvo Slovenije sta zastopala sodruga Kopač in F. Svetek, ki sta po nalogu Strokovne komisije predložila in zagovarjala posebno resolucijo, v kateri so navedene tozadevne želje slovenskega proletarijata.

Duh konference je imel brezpogojno značaj sprave, vsi zastopniki iz raznih krajev so zastopali stališče, da mora obstojati zedinjenje le na podlagi iskrenega sporazuma. Vse želje, izražene v resoluciji S. K. so bile z velikim razumevanjem sprejete, tako, da je bilo našima zastopnikoma njihovo delo zelo olajšano.

LISTEK.

Kapitan.

(Spisal E. Kristan.)

(Dalje.)

— Kdaj bode konec tej vožnji?

— Megla je, plovitev nevarna, paziti se mora, odgovarjajo drugi.

— Kaj megla? Kaj paziti? To je strahopetnost. Kaj naj se nam primeri? Ako pride kakšna ladija nasproti, jo že opazimo in zaslišimo njena znamenja. Še v zadnjem trenutku se lahko barko z nasprotnim parom požene naprej.

— To je res. Nekoliko pazljivosti je že dobro, kar je pretirano, je pa smešno, pritruje mlad gospod s podjetno navihanimi brki in malce drznim ponašanjem.

— Vi lahko govorite, ga zavrne starejši mož resnega obličja. Vam je svobodno, na mestu skočiti v morje. Sam za-se ste odgovorni. A kapitan jamči za varnost cele ladije in vsega kar je na nji.

— Pah, jaz pa le pravim, da je to strahopetnost...

Kapitan se ne zmeni za te pogovore. Zdaj pogleda mirno v neprodirno mrgleno steno, zdaj se skloni nad veliko pomorsko karto, na kateri ne more danes nikakor zabeležiti prostora, kje se ladija nahaja, zdaj poda krmarju znamenje, zdaj zakliče strojniku zapoved...

Ladija jadra hitreje.

Kapitan ima različne naloge. Megla ga sili, da bi vodil ladijo počasi, a druga dolžnost mu narekuje najpospeši vožnjo. Parobrodna društva tekmujejo med seboj. Potnikom so najhitrejši parniki najljubši, lastniki ladij zahtevajo, naj kapitani ustvarjajo rekorde.

— Vozite hitro, da dobimo dosti potnikov!

Kapitan je sluga. Vršiti mora voljo svojih gospodarjev.

Tudi danes je odšlo več parobrodov iz pristanišča. Vsi so se odpeljali prej nego on. Ali jih dohiti? Korist njegovih

gospodarjev in njegova lastna slava je na to navezana. A danes se boji. Njegovo ime postane smešno, ako zmaga konkurenca. In kaj poreče družba?...

Hitreje! Zmagati mora!

Največja nevarnost je menda minila; na debelem morju ni lahko mogoče, da bi zadel ob drugo ladijo. Pa megla dela vendar velike težave. Nikakor se ne more orijentirati. Točno je pazil, a vendar ne ve, li se ni ladija morda malce odmaknila od svoje določene smeri.

Toda pogum.

Bolj pogostoma brizka parna piščalka skozi goščavo. Vse je mirno. Od nikoder glasu...

Da se megla vsaj za hip razplini, samo za kratek trenotek! Samo malce bi rad zagledal solnce, da ustanovi natanko, kako visoko stoji, pa da potem določi, kje se ladija nahaja! A te vlažne stene ne prebije noben žarek...

Naprej! — Ladija hiti k svojemu cilju.

(Konec prihodnjic.)

Konferenca je izbrala iz svoje srede izvrševalni odbor, ki ima nologo izvesti zedinjenje posameznih profesij v enotne saveze. Tem savezom bo načeloval omenjeni izvrševalni odbor, ki bo posloval pod imenom „Glavni delavski savez Jugoslavije“ (G. D. S. J.). Pokrajinske strokovne komisije ostanejo pod starim imenom ter bodo poslovale kot pokrajinska tajništva G. D. S. J.

Ko bodo vse organizacije zedinjene po strokah, bo G. D. S. J. sklical kongres, ki bo izvolil iz svoje srede nov in stalen odbor G. D. S. J. Dan, kedaj se bo kongres vršil, bo določil G. D. S. J. takrat, ko bo smatral, da je delo za zedinjenje dovolj napredovalo.

Resolucija zedinjevalne konference strokovnih organizacij v Belgradu.

Delavci in delavke!

Na državni strokovni konferenci 7. in 8. januarja v Belgradu so soglašale vse zastopane delavske strokovne organizacije v svoji odločbi, da hočejo napraviti konec dosednji razcepljenosti delavskega strokovnega gibanja in da se združijo v Glavni radniški savez Jugoslavije na tehle temeljih:

a) na temelju razredne borbe delavnega ljudstva za izboljšanje njegovega gmotnega, družabnega in končnega osvobođenja od okov kapitalističnega načina proizvodnje;

b) na temelju mednarodne vzajemnosti preko strokovnih internacional, združenih v strokovni internacionali v Amsterdamu;

c) da je G. R. S. J. član Strokovne internacionale v Amsterdamu;

d) na temelju neodvisnosti od vseh strank.

Na tej osnovi se takoj zedinijo v G. R. S. J.:

Glavni radniški savez, Belgrad; Glavni radniški savez, Sarajevo; Opći radniški savez, Zagreb in Sarajevo; Strokovna komisija, Ljubljana, kot dosedanja pokrajinska strokovna vodstva. Poleg teh se priključijo Glavnemu radniškemu savezu Jugoslavije tudi nasopne centralizirane strokovne zveze: Savez kovinarskih radnika; Savez monopolskih radnika i radnica; Savez kožarsko-prerađivačkih radnika; Savez fabričkih radnika i radnica; Savez rečkih brodarka kralj. SHS; Savez tramvajskih i elektro-fabričkih radnika; Savez rudarskih radnika; Savez radnika i radnica životnih namirnica i Savez tehničkog osoblja pozorišnih radnika i radnica — vsi iz Belgrada; Savez željezničara Jugoslavije; Savez drvodjelskih radnika i Savez svratištarskih, kavarnarskih i gostilničarskih nameštenika i nameštenica Jugoslavije — vsi v Zagrebu; kakor tudi vsa osrednja društva, ki so včlanjena v Strokovni komisiji v Ljubljani in vsi Podsavezi općeg radničkog Saveza.

Zastopniki Saveza privatnih namještenika Jugoslavije in Saveza grafičnih radnika i radnica Jugoslavije so izjavili, da soglašajo s tem sklepom in da bodo njihove organizacije naknadno sklepale o pristopu k G. R. S. J.

Sodrug i sodružice!

Delavci in nameščenci v Jugoslaviji!

Po mučnih notranjih in medsebojnih borbah, ki so se neugodno javljale v raznih delavskih strokovnih organizacijah, zdrobile odporno in napadalno silo delavskega razreda v boju za njegove gospodarske in socijalne zahteve, je zmagala zavest vzajemnih delavskih koristi, zavest o potrebi edinstva, polnega vzajemnosti in skupnih naporov v borbi proti kapitalističnemu izkoriščanju, za socijalni napredek, svobodo in blagostanje delavnega ljudstva obeh smeri.

Državna strokovna konferenca pozivlja zato vse delavce in delavke po delavnicah, tovarnah, uradih, na vodi in v prometu, na polju, v gozdih in pod zemljo, da s pristopanjem okrepijo svoje strokovne organizacije in tako tudi sami sebe osvobodijo in usposobijo na boj za boljše življenje.

Za edinstveno organizacijo proti razcepu.

Na širšem zaupniškem sestanku zagrebške organizacije razpravljalo se je o najnovšem poizkusu tujih agentov, da ponovno razbijejo s trudom skrpano solidarnost železničarjev in da zaneso med nje zopet bratomorni boj. Tem povodom je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija:

Sodrug i! V času, ko je postal položaj vseh železničarjev radi malih dohodkov, visokih kazni, šikaniranja neznosen; v času ko se je proti nam vzdignila vsa reakcija v delavnici in državi; ko draginja rase kakor nikdar poprej, v času potrebe se je vstvarila koalicija vseh železničarskih organizacij, ki vrši težko in naporno akcijo, da se naš materialni položaj poboljša, plače zvišajo in nam priznajo naše človečanske pravice v delavnici in izven nje; kakor se izvršuje ujedinjenje vseh strokovnih organizacij v državi, kadar moskovska internacionala pozivlja amsterdamsko na ujedinjenje svetovnega proletarijata — ker uvideva svoje prevelike grehe radi razdvajanja proletarijata i v naši državi v času, ko nam je složnost najbolj potrebna; ujedinjenje **nujneše kot vse**, stari maherji o upanju delavskega gibanja, prej moskovski, a zdaj **demokratski plačanci so se ponovno pojavili na delu upanja**. Na čelu te kampanije stoji železničarjem dobro poznani Kaurič, kateremu se je posrečilo na sestanku 3. januarja v Zagrebu, da pridobi nekoliko kratkovidnih proletarcev za svoje gnjusne namene. Ko so pa ti kratkovidneži od nas opozorjeni na cilj tega rovarjenja odstopili, ker so uvideli, da so prevarani, so preklicali resolucijo, ki jo je Kaurič predložil. Da lažje terorizira ta lump železničarje, je privedel v zborovalno sobo nekaj pijanih barab, da oni preglašujejo železničarje. In takih lumpov, ki razbijajo organizacijo, imamo tudi v Sloveniji dovolj.

Sodrug i železničarji, obsodite najhitrejše one rovarje, ki delajo zgago in ki med vami sejejo razdor v času, ko vodite hud boj za zboljšanje gmotnega položaja vseh železničarjev. Sporočite vsem železničarjem, da je sloga med osobjem kr-

vavo potrebna, in da naj vsi železničarji napno vse svoje sile, da se tovariši združijo v enotno železničarsko organizacijo, ki bo lahko uspešno branila interese najbolj zatiranega železniškega osoblja. Ta organizacija pa mora biti ujedinjena v eni sindikalni vrhovni instanci, ki se ravno kar vstvarja in proti kateri ruje najbolj g. Kaurič in comp.

Živela sloga železničarjev, živela Savez železničarjev, živela upravičena borba železničarjev! Doli z razdiralci železničarske sloge!

Dopisi.

Celje. Dne 4. januarja t. l. se je vršil ob 7. uri zvečer v gostilni pri Zelenem travniku javen železničarski shod z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo delegata koalicijskega odbora pri pogajanjih v Belgradu; 2. slučajnosti. V predsedstvo so bili izvoljeni sodrug Felician kot zastopnik Saveza in tovariš Jerše kot zastopnik Zveze jug. žel. in kot zapisnikar Vinko Orosel. Sodrug Felician pozdravi navzoče in konstatira, da je shod jako sijajno obiskan in prosi navzoče, da bi sledili poročilu mirno in pazljivo in če komu kaj ne ugaja, naj se potem oglasi k besedi. K 1. točki dnevnega reda poroča sodrug Nachtigal iz Maribora kot delegat koalicijskega odbora. Sodrug Nachtigal nam je v 1 in pol urnem poročilu razložil, kako je prišlo do koalicije in kakšni sklepi so se sklenili na sestanku v Zagrebu in kateri koraki so se ukrenili za izboljšanje gmotnega stanja železničarjev in za ustvarjenje enotne in moderne železničarske pragmatike, ki bi zadovoljila celokupno železničarsko osoblje v celi Jugoslaviji. H koncu svojega poročila je apeliral na zbrane železničarje, da naj se oklenejo organizacije in izpolnijo svoje vrste s tem, da bo vsak železničar organiziran ali v eni ali drugi organizaciji in da bo koalicijski odbor skušal delovati na to, da se vsi železničarji združijo v eno močno strokovno organizacijo, kar so navzoči burno odobraval. Tovariš Jerše je apeliral na zborovalce, da naj stopijo tisti, ki še niso organizirani, v organizacije, ker tistih, ki bi samo vživali in nič žrtvovali, ne potrebujemo. K drugi točki se je oglašilo več zborovalcev k besedi ter so poročali o različnih krivicah, ki se gode danes železničarskemu osobju. Sodrug Felician se zahvali zborovalcem za sijajni obisk in zaključi zborovanje ob 9. uri zvečer.

Celje. Dne 17. decembra je bil državni praznik. Po pravilniku mora ravnateljstvo izdati okrožnico z navodilom, kako se ta dan ravna, in sicer zaraditega, da se postopa povsod enako. Že na božič se je pri nas zahtevalo, da naj skladiščni delavci delajo, kar pa se je s posredovanjem zaupnikov preprečilo. Na državni praznik dne 17. decembra pa je tukajšnje vodstvo odredilo, da morajo delavci v skladišču delati kakor vsak drugi dan. Naravno je, da delavci, ako morajo na državni praznik delati, zahtevajo za praznik 100 odstotkov povišanje zaslužka, kakor jim gre. Dogodilo se je že enkrat, da so bili skladiščni delavci na državni praznik prosti in so morali delati v skladišču

namesto njih prožni delavci za navadno mezdo. Tudi tem delavcem se mora izplačati pristojni povišek naknadno.

Na Pragerskem se je vršil dne 27. p. m. železničarski shod, katerega se je udeležilo veliko število železničarjev iz Pragerskega in okolice. Shod je otvoril ob 19. uri sodrug Bračič in pozval navzoče, naj si izvolijo predsednika, ker vidi med njimi mnogo sotrpinov, pripadajočih različnim organizacijam in morda mu nekateri ne zaupajo. Enoglasno pa so izvolili Bračiča predsednikom. Na to je podal besedo sodrugu Marnu iz Ljubljane, ki je v enoinpolurnem govoru razložil pomen koalicijskega odbora. Poudarjal je, da so dosedanje žalostne razmere zakrivili železničarji le sami, ker so bili včlanjeni v različnih organizacijah in so se brezpotrebno med seboj pobijali. To razdrapanost pa so izrabljale železniške uprave in nam pobrale še one pravice, katere smo si bili v teku več desetletij v skupnem boju priborili. Opozarjal je navzoče, naj se organizirajo vsi, ker le v skupnosti je moč in koalicijski odbor bo mogel le ob močni zaslombi vseh železničarjev doseči, kar nam pripada. Izvolil se je tudi odbor tamošnje podružnice, za katerega predsednika so železničarji vseh struj predlagali in enoglasno izvolili sodruga Bračiča in mu s tem pripoznali popolno zaupanje. Po različnih predlogih glede nadaljnjega delovanja podružnice, je zaključil predsednik ob 22 1/2. uri shod.

Pragersko. Tukajšnji progovni mojster se je preselil v Fram, kjer mu zaradi rodbinskih razmer bolj ugaja. Njegov namestnik in večina prožnih delavcev, pa

stanujejo še vedno na Pragerskem. Ker je pa Fram v nižjem razredu draginjskih doklad, kakor Pragersko, je uprava južne železnice izrabila to okolnost in odteguje 10 odstotkov draginjskih doklad vsem onim delavcem, ki so primorani tu stanovati, le zato ker stanuje prožni mojster pri drugi postaji. Ne more se to imenovati kaka nedolžna krivica, temveč je le zlobnost one kapitalistične klike, katera odteguje bednemu delavcu vsak vinar, da redi stotine brezpotrebniških visokih uradnikov pri ravnanstvu in postajah, kateri ne delajo drugega, kakor da „salutirajo“ prvemu razredu mimo vozečih vlakov in šikanirajo podrejene uslužbence. Vidimo v večjih postajah mnogokrat iz vlaka po pet višjih revidentov in nadzornikov, ki postopajo po peronih, dočim nižji uslužbenci in mlajši uradniki po pisarnah robotajo, da mnogokrat nimajo časa med delom niti pojesti zemljo.

Bločni čuvaji severno od Maribora opravljajo 24 urno službo, pri tem ko imajo njih tovariši južne te postaje le 12 urno službo, ob enako močnem prometu. Svoječasno se je obvestilo te uslužbence na progi Maribor-Št. Ilj, da naj opravljajo radi pomanjkanja osebja nekaj časa 24

ADALBERT KASSIG, Ljubljana

Židovska ulica.

Zavod za uniformo, krznar in izdelovatelj čepic
priporoča

svojo veliko zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za železničarje, kakor: čepice, rosete, gumbe, žnore, piščalke i. t. d. Čepice zimске in letne za strojevodje, kurjače i. t. d. v raznih oblikah in po najnižjih cenah. Postrežba točna.

urno službo. Sedaj pa, ko se stalno nameščeni čuvaji, radi preoblega števila osebja, uvrščajo med progovne delavce, se je na obljubo popolnoma pozabilo in se ne briga južna železnica niti za nevarnost, ki preti ne le uslužbencem, temveč tudi potnikom radi predolge službe, v kateri je bločni čuvaj že toliko izmučen in zaspan, da mu je nemogoče odgovarjati za kako storjeno napako. Južna železnica je menda že pozabila na neštete sodne obravnave, kjer so bili uslužbenci pri največjih nezgodah po dolgotrajni službi od zdravnikov za službo nesposobni pripoznani.

POZIV!

12. septembra l. l. se je konstituirala „Zadružna tiskarna“ v Zagrebu. Deleži so 200 K in 20 K vpisnine. Svrha tej zadruzi je, da povzdigne železničarje moralno in intelektualno. Vsled tega se nam damo, da bodo železničarji razumeli pomen te zadruge in pristopili kot člani te zadruge.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menice se eskomtujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Konsumno društvo za Slovenijo

Telefon inter. štev. 178. — Brz. naslov
»Kodes Ljubljana«.

Ljubljana

Poštni predal št. 13. — Poštni čekovni račun štev. 10.532.

Hranilni oddelek

sprejema **hranilne vloge** in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po

4 1/2% večje vloge proti polletni odpovedi po **5%**

Hranilne vloge sprejemajo osebno ali po položnicah **centrala v Ljubljani** ali pa **podružnice:**

6 v Ljubljani; dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Kor. Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kr. Gora, Radeče, Celje, Štore, Šoštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, Št. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežice, Črna I., Črna II

Sodrugi, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes **nad 3 milijone kron.**

Član društva postane lahko vsak. Pristopati se zamore v vseh gori navedenih podružnicah. — Delež 200 kron. Pristopnina 10 kron.